

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

**PRZEDPŁATA:**

czwarterocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:

1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Królewiec, 27. Marca. — Gazeta Hartunga donosi, że rząd rosyjski zniżył na połowę cło od wyrobów wełnianych i bawełnianych, od jedwabnych wstążek wszelkiego rodzaju z 4 rubli na 2, od sukna z 1 rubla na 40 kopijek, na jedwabne tkaniny jak dotąd pozostawiono 4 ruble; od bieleziny zniżono cło z 60 na 35 procent, a podwyższono o 25 proc. od płótna.

Telegraficzne wiadomości.

Raciborz, 26. Marca. — Na walnem zebraniu towarzystwa kolei żelaznej Wilhelma przyjęto tu dziś pierwszy i drugi wniosek komitetu berlińskiego znaczna większością głosów, wnioski 3, 4 i 5 połączone niemal jednomyślnie. Dotychczasowe dyrektorstwo ustąpiło. Wstrzymano rozdzielanie dywidendy za rok 1856. Panowie bankierowie Aleksis Meyer, S. Bleichroeder i p. prokurator Lewald wchodzi w skład komisji obradującej.

Paryż, 25. Marca wieczorem. — Dziś odbyła się czwarta konferencya w sprawie newszatełskiej. Sądzą, że sprawa ta wkrótce załatwioną zostanie. — Budżet na rok 1858 ułożono, dochód ustanowiony na 1736 milionów fr., na nadzwyczajne wydatki transatlantycznej służby pakietbotowej przeznaczono 5,000,000 fr., na pensye dla niższych urzędników tyleż i dla marynarki 11¼ milionów fr.

— Journal de Constantinople twierdzi, że wojna domowa wybuchła w Persyi, a mianowicie między ludami północnego i południowego państwa i że wojsko wysłane przeciw Afganistanowi zbuntowało się. Według innych wiadomości tylko Kurdowie powstałi i uwięzili stryjaka panującego szacha, których był gubernatorem. Grożą, że go stracą, jeżeli się nie wykupi znaczną sumą pieniędzy.

Paryż, 26. Marca. — Dziś niebyło posiedzenia konferencyi i nieoznaczono przyszłego. Mówią, że pełnomocnicy szwajcarski i pruski donieśli swym rządóm o stanie rzeczy.

— Według Patrie, spodziewanym jest w Tulonie wielki książe Konstanty. Dwie floty połączyły się. (?)

Berlin, 27. Marca. — Najj. Pan raczył nadać registrarowi izby panów radcy kancelaryi Schulzowi w Berlinie i kamerdynerowi królowej Jmci Colombowi, order orła czerwonego 4ej klasy, a zamianować sędziego Hugo Scheiblera landratem w powiecie Montjoje, w obwodzie rej. akwizgrańskiej i inspektorów budowniczych Rampoldta w Opolu i Linkego w Raciborzu radcami budowniczymi.

Berlin, 26. Marca. — Najświeższe wiadomości. W izbie deputowanych rozprawiano nad wnioskiem Patowa pod względem projektów podatkowych. W rozprawach tych brali udział niemal wszyscy ministrowie. Najważniejszem orzeczeniem było oświadczenie pana prezesa ministerstwa, że się wyrzeka sprzymierza z tymi deputowanymi, którzy utrzymują, iż rządowi służą, odrzucając jego projekta podatkowe przedłożone do potwierdzenia.

Berlińscy korespondenci objaśniają dziś stanowisko, jakie zajmują Prusy na konferencyach paryskich pod względem sprawy newszatełskiej i sporu toczącego się między Danią i Niemcami. Co się tyczy sprawy newszatełskiej, zaręczają, iż hr. Hatzfeld otrzymał nieograniczone pełnomocnictwo do traktowania z ościennymi mocarstwami, pod warunkiem jednak, ażeby konferencya uznała dobrowolne zrzeczenie się praw pruskich. Ze względu na spór duński o księstwa niemieckie, rzecz ta przeciągnie się do nieoznaczonego czasu, ponieważ Prusy domagają się, aby sprawę tę powierzyć bundestagowi, a Austria żąda dalszych układów z Danią.

Drogą telegraficzną doszła nas wiadomość, że austriacka korespondencya w wyrazach dobitnych występuje przeciw prasie piemontkiej i odwołuje się na orzeczenie hr. Walewskiego pod względem prasy belgijskiej. Z tego wyprowadza ten wniosek, że państwa europejskie powinny potępić postępowanie prasy piemontkiej, która pod zasłoną praw dopuszcza się szkodliwych Austrii wybryków. Innemi słowy, Austria żąda zmiany praw prasy piemontkiej.

Królowi neapolitańskiemu powiodło się odeprzeć uroszczenia mocarstw zachodnich i mimo oświadczeń lorda Palmerston układa się poseł neapolitański Pianelli w Londynie i Paryżu o zawiązanie stosunków dyplomatycznych z zachodem.

Prezydent Stanów Zjednoczonych umiarkowaniem w poselstwie swoim zjednał podziwienie wszystkich, zwłaszcza kto znał charakter jego burzliwy przed objęciem najwyższej władzy w tej rzeczypospolitej amerykańskiej. Ameryka zaś sama daje mu poklask i uwielbia swego prezydenta.

W poselstwie swoim powiada Buchanan, że nie przyjmie powtórnego wyboru na prezydenta, a w kwestyach politycznych niewoli, przekupstwa i powiększenia ziem państwa, wychodzi z zasad sprawiedliwości i słuszności niezłomnej.

Co się tyczy kwestyi niewoli, życzy prezydent szczęścia kongresowi za przyjętą zasadę, że wola większości w każdej prowincyi stanowi ma o zatrzymaniu lub zniesieniu niewoli; przekupstwo objaśnia dostatkami w jaki opływa skarb publiczny, wyrodził on rzeszę spekulantów i przedsiębiorców, którzy nad tem myśl swoją nateżają, jak wynaleść środki i sposoby do wyczerpywania grosza publicznego na swoją korzyść. Chcąc tego uniknąć, należy się starać o użycie przewyżek skarbowych na cele narodowe, i tym końcem żąda powiększenia floty wojennej, zakładania fortyfikacyj nadbrzeżnych i drogi wielkiej, któraby połączyła Kalifornią z starymi prowincyami Stanów Zjednoczonych.

Pod względem stosunków zagranicznych zaleca utrzymanie starożytnej zasady amerykańskiej: unikania sojuszów zawiakanych i nie zdobywania, tylko łączenia się z postronniemi ziemiami za pomocą kupna lub aneksacyi, jak wcielono Teksas do Stanów Zjednoczonych.

Owoż program prezydenta rzeczypospolitej północnoamerykańskiej, z którego przeziara nieco szydło z wiadomego programu w Ostendzie ułożonego. Prezydent był zagnany uchylić nieco podwoi do rozszerzenia posiadłości amerykańskich, aby zaspokoić pragnienie czynów, które pali brata Jonatana.

Magdeburg, 21. Marca. — Kolońska gazeta donosi: Dziś z rana wypuszczonym został pan Rochow na wolność z tutejszej fortecy, z którego ręki zginął na d. 10. Marca r. p. prezes policyi berlińskiej pan Hinckeldej. Najj. Pan raczył go ulaskawić, jak mówi magdeburgska gazeta, za wstawieniem się owdowiałej pani Hinckeldej. Pan Rochow wysiedział 9 miesięcy więzienia w fortecy magdeburgskiej za ów nieszczęśliwy pojedynek.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 22. Marca. — Najj. Pan, w skutku przedstawienia księcia namiestnika Królestwa, dozwolił przebywającym za granicą wychodźcom polskim: Konstantemu Dąbrowskiemu, Wiktorowi Drozdowskiemu, Jakubowi Edwardowi Petersilge i Józefowi Mateuszowi Kremerowi, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach najwyższego ukazu z dnia 27. Maja 1856.

— Na zasadzie rozkazu najwyższego, wydanego co do przestępców politycznych zesłanych do Syberyi, dozwolono zostającemu tamże od roku 1841 na osiedleniu, za przestępstwo polityczne, Karolowi Skierskiemu, powrócić do Królestwa Polskiego.

— Rada administracyjna, na posiedzeniu z d. 10. Marca r. b., zatwierdziła: Prezente księdzu Józefowi Mętlewiczowi, kanonikowi honorowemu kaliskiemu, dziekanowi i proboszczowi łączyckiemu, na kanonię metropolitalną kaznodziejką w Warszawie, przez kapitułę metropolitalną warszawską udzieloną, oraz prezente księdzu Sylwestrowi Smoleńskiemu, dziekanowi foralnemu Sochaczewskiemu, proboszczowi w Kampinosie, na kanonię szpitalną w kollegiacie łowickiej, przez magistrat miasta Łowicza wspólnie z arcybiskupem warszawskim, stósownie do erekcyi téjże kanonii, udzieloną.

— W ostatnim liście naszym donosząc wam o loteryi na kosztowności przez p. Jakubowskiego urządzonej, powiedzieliśmy prawdę, że loterya ta ma powodzenie, bo Warszawę każda nowość bawi, tem więcej jeszcze, że jest przytem nadzieja odległego zysku. Ale z drugiej strony kogo spotkamy każdy oburzony jest na tę spekulacyę, obowiązkiem zatem każdego pisma jest wystąpić w imieniu ogółu i powiedzieć słowa prawdy i p. administratorowi i pp. biegłym co wszystkie przedmioty tak wysoko taksowali, tem bardziej, że parę artykułów wystósowanych przez nasze gazety przeciwko temu nadużyciu dobrej wiary publicznej, w skutek starań pana administratora, w tece cenzury pozostały. Radzibyśmy, aby sam pan Jakubowski przeczytał te wyrazy i raczył się przekonać, że nie jesteśmy gawiedzią, którą zburzyć można nogą mahoniową składaną, kłódką meisterstück lub inną taką kosztownością.

Niech nam wybaczysz, ale dobro ogółu przedewszystkiem, i dla tego szczerze życzymy, żeby tylko połowę biletów rozprzedał. Jest jeszcze środek zapewnienia téj loteryi, nie p. J. ogłosi, iż za wygrane fanty będzie wracał jeśli nie $\frac{3}{4}$ to połowę ustanowionego przez niego szacunku, a wtedy pogodzimy się z jego loteryą.

W tych dniach odprowadziliśmy na miejsce wieczne spoczynku zwłoki s. p. Tomasza Lebruna tajnego radcy, sekretarza rady administracyjnej Królestwa. Nieboszczyk od r. 1820 do 1830 był redaktorem Gazety warszawskiej i zajmując krytyki teatralne literą T. oznaczone, z owych świetnych sceny naszej czasów były jego pióra. Wiemy, że miał niechętnych, lecz którzy dziś nie ma, a szczególnie kiedy wyższe stanowisko w społeczeństwie zajmuje. S. p. Lebrun był w ustawicznym obłożeniu proszących, każdy doma-

Do budowy kolei żelaznej z Leszna i Głogowa zwieziono wszelkie materyaly tak, że za ustaleniem się pogody, rozpoczną się roboty mularskie na całej linii tej kolei. W tych dniach kładą już szyny żelazne na torze ztąd do Wschowy, a skoro tę robotę ukończą, będą na nich rozwzić materyaly potrzebne do dalszej budowy na innych przestrzeniach, a mianowicie na łęgach nadodrzańskich, gdzie mnóstwo mostów kończyć trzeba. Z robotami nadzwyczaj pospieszają.

Rozmaite wiadomości.

— Od wielu już lat nie zapamiętali tak nagłej i silnej zmiany powietrza w Kopenhadze, jak w pierwszych tygodniach Grudnia r. z., po tęgich mrozach w drugiej połowie Listopada. W Listopadzie doszedł mróz przy ostrych wiatrach północnych do 15 stopni, i wszystkie wody ścieły się lodem, a dnia 3. i 4. Grudnia, było przy wietrze południowo-zachodnim ciepła 7 do 9 stopni: śniegi i lody stopniały w niewiele dniach, i potąd jeszcze mamy powietrze wiosenne. Okręta, które w Liimfiord zamaryły, odpłynęły już na morze otwarte.

— Niejaki Salles z przybocznej gwardyi cesarza Napoleona wynalazł machine, która wyjmuje listy z puszek, stempluje je i na bok odkłada. Maszyna ta odprawia na minutę 200 listów. Jlny urząd pocztowy przekonawszy się o jej dokładności traktuje z wynalazcą o nabycie większej liczby takich automatów, aby wszystkie znaczniejsze urzędy pocztowe niemi zaopatrzyć.

— Według ostatniego obliczenia, ludność Wiednia w obrębie rogatek wynosi 473,000. W r. 1846 wynosiła ona 408,000, w r. 1850 440,000. Wzrost ten ludności najwidoczniejszy jest po przedmieściach, z których kilka wzmogły się w liczbę mieszkańców w ostatnich latach, w samym zaś mieście liczba mieszkańców zmniejszyła się nawet w ostatnich czasach, w skutku rozszerzenia się sklepów i kupieckich składów, biur i różnych zakładów publicznych i prywatnych, jak niemniej z powodu zdrożenia mieszkań.

OBWIESZCZENIE.

Najbliższy jarmark w Stęszewie, powiatu Poznańskiego odbędzie się nie 30. lecz 31. Marca r. b. Poznań, dnia 24. Marca 1857.

Królewska Rejencya, wydział spraw wewnętrznych.

Egzaminowana guwernantka, bardzo muzykalna, biegła w języku francuskim i angielskim i kilka **Francuzek,** poszukują miejsca przez **E. Behrenda, w Wrocławiu,** Ohlauerstrasse in der Weintraube.

Przy placu Wilhelmowskim Nr. 4. obok Hotelu du Nord, są na pierwszym piętrze do wynajęcia od 1. Kwietnia r. b. dwa elegancko tapetowane pokoje i przedpokój z meblami lub bez. Blizsza wiadomość u właściciela domu.

NIEMIECKI PHOENIX.

Towarzystwo zabezpieczenia w Frankfurcie nad Menem.

Koncessyonowane dla monarchii pruskiej reskryptem JW. Ministra spraw wewnętrznych z dnia 18. Stycznia 1855.

Kapitał zakładowy: **Florenów 5,500,000 (Tal. 3,142,800 w pr. kur.)**
fundusz rezerwowy: " **879,857 14 kr. (Tal. 502,764 Sgr. 4 w pr. kur.)**

Towarzystwo zabezpieczenia „niemiecki Phoenix“ donosi niniejszem uprzejmie, iż ustanowiło Pana **Teodora Gerhardta** (firma: **F. Adolf Schumann**) w **Poznaniu** swoim Głównym agentem na obwód rejencyjny **Poznański.**

Rada administracyjna.
Baron M. C. Rothschild.

Dyrektor „niemieckiego Phoenix“.
Löwengard.

Odwołując się na powyższe doniesienie, polecam najuprzejmiej powierzoną mi główną agenturę.

„**Niemiecki Phoenix**“ zabezpiecza od ognia wszelkie ruchomości i nieruchomości, za **nader tanimi premiami.**

Premie towarzystwa są **stałe i żadne dopłaty z jakiego bądź względu,** nie mają miejsca.

Przy **assekuracji budynków,** zabezpiecza towarzystwo warunkami policy, szczególnie **wierzycieli hipotecznych.**

Prospekta i formularze do wniosków zabezpieczeń, daje każdego czasu bezpłatnie, i jestem gotów do udzielania wszelkich objaśnień.

Poznań, dnia 26. Marca 1857.

Teodor Gerhardt, główny Agent „Niemieckiego Phoenix“,
plac Wilhelmowski Nr. 3. (Hôtel du Nord.)

Zakład leczenia zimną wodą

w **Reimannsfelde** pod **Eiblagiem** rozpoczyna teraz 16ty rok swego błogiego istnienia. Pod zarządem Dra. Cohna zostało w tym czasie bardzo wielu chorych, tak ze wszystkich części prowincyi pruskiej; jako też z innych krajów tu przybyłych, od znacznych cierpień, na które gdzieindziej napróżno pomocy szukali, uwolnionych. Oprócz rozmaitych chorób pochodzących ze zepsucia soków leczono tu bardzo szczęśliwie w ostatnich latach zastarzałe sparaliżowania.

Terazniejszy nowy posiadziciel stara się o znaczne ulepszenia w zakładzie, aby chorym, o ile tylko możliwości, pobyt przyjemniejszy.

Poszukiwanie kupna i dzierzawy dóbr.

Poszukuje **większej dzierzawy** z dobrą ziemią, osoba rzetelna, **z pierwszej ręki,** mogąca 10 do 15,000 Tal. kaucyi złożyć.

Dobra z lasami poszukują się do nabycia z zaliczeniem od 50 do 80,000 Tal.

Również drugie z zaliczeniem 20,000 Tal.

O łaskawe oferty Panów posiadzicieli dóbr uprasza się pod adresem **E. T. 2.** poste restante franco **Klein Koszenau** w Śląsku, zapewniając wszelką w tej mierze dyskrecyą.

Dzierzawa dóbr

od 500 do 1500 mórg, poszukuje się przez **F. Behrenda w Wrocławiu,** Olawska ulica pod Winogronem.

Panom rólnikom

polecam na nadchodzącą wiosnę skład mój machin i narzędzi rolniczych, przyczem zwracam szczególniej uwagę, na nowo zrobiony przezemnie **plug czeski ruchadło** zwany, odpowiedni do każdego gatunku ziemi; tenże potrzebuje bardzo małych tylko sił pociągowych, spulchnia i przewraca ziemię dokładnie, zużyte zaś części, dają się podobnie jak przy plugu **Ottona,** łatwo uzupełnić. Każdy pojedynczy plug rewiduję sam i zaręczam za jego bieg dobry.

Cena takiego pluga 8 Tal.,
urządzony do przodku z kółkami i bez tegoż 7½

Tal.,
przodek z kółkami 6 Tal.,
nadmieniam jednakże, iż każdy przodek przy tymże plugu użytym być może,
rezerwowe ostrze 1 Tal.

Otto Jänicke,

posiedziciel fabryki machin i giserni żelaza w Gnieźnie.

Dom mój gościny przy Rynku Nr. 83. chcę sprzedać za mierną cenę.

Nowemiasto nad Wartą. **E. Stanke.**

Na wielkich Garbarach Nr. 38. stoją dwa zupełnie nowe powozy wcale nieużyte tania do sprzedania; bliższe o tém na małych Garbarach Nr. 8. u **M. Remaka.**

Na folwarku **Nowy Folwark** pod Szamotułami są cztery dobrze utuczone wieprze na sprzedaż.

Wyżel kasztanowaty z włosiem długim i gładkim bez odmiany, zapędził się za powozem wyjeżdżającym z Poznania i zginął. Kto go znajdzie niech się zgłosi do Biblioteki Raczyńskich do Maciejewskiego, gdzie odbierze stósowną nagrodę.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	Dnia 27. Marca 1857 r.			
	od	do		
	tal.	gr.	fn.	tal.
Pšenicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	25	—	3
Pšenicy średniej	2	2	—	2
Pšenicy ordynaryjnej	1	27	6	2
Żyta przedniego, szefel	1	16	—	1
Żyta lżejszego	1	12	6	1
Jęczmienia dużego, szefel	1	12	6	1
Jęczmienia małego	1	7	6	1
Owsa, szefel	—	25	—	28
Grochu do gotowania, szefel	1	12	6	1
Orchu na pastwę	1	7	6	1
Tatarki szefel	1	17	6	1
Ziemiaków, szefel	—	15	—	16
Koniczyna czerwona	—	—	—	—
Masła, garaiec	2	10	—	2
Siana, centnar	—	20	—	22
Słomy, kopa po 1200 funt	5	10	—	5
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80g Tral.	25	—	—	25
dnia 26. Marca	24	22	6	25
dnia 27.	24	22	6	25